

Universitat, Salut i Societat

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA

- Aldridge, S. (1999). *Las drogas que tomamos. Fármacos, drogas y medicamentos naturales*. Madrid, Alianza bolsillo.
- Cabrero, F. (2008). *Los pueblos indígenas*, Barcelona, UOC. [Este libro está publicado junto con el de Martí, J. Véase esa referencia].
- Cesana, G. (2007). *El oficio de curar. Vivir la medicina*. Madrid, Ediciones Encuentro.
- Desprtas-Péquignot, C. (1997). *El psicoanálisis*. Madrid, Alianza bolsillo.
- Dulbecco, R. (1999). *Los genes y nuestro futuro*. Madrid, Alianza bolsillo
- Fresquet Febrer, J.L.; Aguirre Marco, C.P. (2009). Las ciencias sociomédicas en los currícula sanitarios. En: María Pinto, Dora Sales, Enriqueta Planelles y Nicolás Bas (Eds). *Documentación aplicada y espacio europeo de educación superior*. Madrid, Arco / Libros.
- Giner, S. (2010). *Sociología*. Barcelona, Península

Mòdul 3: La medicina científica actual

A) Els sabers mèdics

1. Disciplines morfològiques

Atanomia: descriptiva, topogràfica, microscòpica i la construcció de la teoria cel.lular. L'embriologia.

2. Disciplines fisiològiques

La fisiologia. L'estudi de les funcions com a processos materials i com a processos energètics. Claude Bernard i la mentalitat analítica. Walter Canon i la mentalitat holística.

Bases de la fisiologia: química (orgànica, fisiològica i bioquímica), biofísica i biologia.

La bioquímica. Concepte de metabolisme, catabolisme i anabolisme. Rutes metabòliques.

Fisiologia especial

3. La genètica

4. La biologia molecular

5. La psicologia

La separació cos i ment. Psicofísica i psicofisiologia. Conductisme i psicoanàlisis

6. Ciències socials.

“En la medicina” i “sobre la medicina”. Història, sociologia, antropologia. La Història de la medicina i la documentació

7. La Patologia

Concepte de malaltia

La patologia general

Anatomia patològica i concepte de lesió

Fisiopatologia i concepte de disfunció

Etiologia. Les causes externes i internes de la malaltia. La patogènia

Patocrònia

(Nueva edición revisada y ampliada por el autor).
 —Henderson, M. (2010). *50 Cosas que hay que saber sobre Genética*. Barcelona, Ariel.
 —Laín Entralgo, P. (1991). *Cuerpo y alma*. Madrid, Austral.
 —Laín Entralgo, P. (2003). *El médico y el enfermo*. 2a ed., Madrid, Ed. Triacastela.
 —López Campillo, A. (2002). *El genoma para peatones*. Madrid, Páginas de Espuma.
 —López Piñero, J.M. (2002). *Del hipnotismo a Freud*. Madrid, Alianza bolsillo.
 —Martí, J. (2008). *La cultura del cuerpo*. Barcelona, UOC [Este libro está publicado junto con el de Cabrero, F. Véase esa referencia].
 —Martí, O. (2006). *Claude Bernard*. Barcelona, Montensinos.
 —MEDICAMENTOS: *¿Derecho o mercancía? Salud y comercio, laboratorios, patentes farmacéuticas y multinacionales..Selección de artículos de Monde diplomatique*. (2006). Santiago, Ed. Aún creemos en los sueños.
 —Meyer, Ph. (1986). *La revolución de los medicamentos*. Mitos y realidades. Madrid, Espasa Calpe
 —Porta, J.; Lladonosa, M. (Coords.) (1998). *La Universidad en el cambio de siglo*. Madrid, Alianza ed.
 —Sapolsky, R.; M. Sapolsky, R. (1995). *¿Por qué las cebras no tienen úlcera? La guía del estrés*. Madrid, Alianza bolsillo.

Semiologia. Senyals objectives i subjectives de la malaltia: signes i símptomes. Signes anatomopatològics, fisiopatològics i etiològics. Patologia especial. Concepte d'entitat nosològica i síndrome. Concepte de nosografia i nosotaxia.

8. Terapèutica

Fins del tractament. El concepte de rehabilitació.
 La farmacologia. Materia mèdica i farmacologia. Concepte de medicament. Farmacodinàmia, farmacocinètica, farmacologia terapèutica, farmacia i toxicologia. La farmacovigilància.
 Terapèutica física.
 La cirurgia. La revolució quirúrgica
 La psicoteràpia

9. La Higiene

La prevenció de la malaltia i la promoció de la salut. Dues etapes Des de l'antiguitat clàssica al segle XVIII. Plantejament individual Desde del segle XVIII a l'actualitat.
 La Higiene pública: estadística demogràficosanitària, investigació de laboratori, microbiologia, ciències socials
 Higiene privada, higiene pública i medicina social
 Patologia social i medicina administrativa. Medicina laboral i medicina legal.
 La promoció de la salut. La creació de l'OMS

B) La pràctica mèdica i l'assistència

1. La pràctica mèdica

La Relació metge-malalt. Posició social del metge i del malalt. Consideració del malalt. Estructura de la relació metge-malalt. La pràctica clínica: L'anamnèsi. L'exploració. Diagnòstic, pronòstic i indicació terapèutica (tractament patogènic i tractament simptomàtic).

2. L'assistència

Diversificació socioeconòmica de l'assistència mèdica. Grècia clàssica. Cristianisme. Edat Mitjana. Segle XVIII. Segle XIX. Col·lectivització de l'assistència sanitària: els començaments. El model de les *Krankenkassen*. El model dels *Zemstvos*. El model del *National Health Service*. El model dels Estats Units. El model espanyol.

C) La professió i l'ensenyament

1. La professió

Ocupació i professió
 La professió mèdica
 L'aparició de les especialitats

2. L'Ensenyament de la medicina

—Watson, J.D. (2000). *La doble hélice*. Madrid, Alianza bolsillo.

—Yuste Grijalba, F.J. (1982). *Ensayos sobre medicina preventiva y social*. 2a ed. Madrid, Akal.

Un poc d'història
Model francès
Model Humboldt
Model anglès
La situació a Espanya
La influència de la mentalitat neoliberal en l'ensenyament

Activitats del curs relacionades amb aquest tema

Activitat 6

Estudi comparatiu dels sistemes sanitaris. L'assistència sanitària als Estats Units d'Amèrica. Al voltant del documental *Sycko* (2007) de Michael Moore.

L'objectiu d'aquesta activitat és que l'estudiant conegui com els anomenats països occidentals organitzen de diferents formes l'assistència sanitària per als seus ciutadans.

Activitat 7

Participació en els fòrums de debat de l'assignatura

L'objectiu d'aquesta activitat és que l'estudiant apliqui els coneixements adquirits a temes o qüestions que el professor plantejarà al llarg del curs en els fòrums de discussió que s'habilitaran a l'Aula virtual. És recomanable que l'estudiant:

- Participi amb regularitat en els diferents debats
- Planteji opinions documentades i degudament justificades
- Interaccioni amb altres companys de forma correcta
- Contrasti amb referències bibliogràfiques
- Planteji informació nova que ha buscat d'altres fonts.
- Sintetitzi, estructuri i elabori la informació.
- Abordi diversitat de temes sense desviar el debat en excès.
- Respongui els missatges dels demés i cree discussió.
- Planteji avantatges i inconvenients sobre un tema.
- Contrasti, relacioni i transfereixi alguns dels temes tractats en el seu entorn
- Posi exemples que clarifiquen i ajuden a la comprensió de la exposició.